

ՆԵՐՍԵՍ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ՊՈԶԱՊԱԼՅԱՆ

ՔԱՐՈԶ

(Ավագ շաբաթ, 18 ապրիլ 1987 թ.)

«Յանուն Հօր եւ Որդոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ. ամէն»:

«Զի խնդրէք զկենդանին ընդ մեռեալս, չէ աստ քանզի յարեաւ» (Ղուկ. ԻԴ 5—6):

Սիրելի հավատացյալներ,

Մեր Տիրոջ Հիսուս Քրիստոսի հրաշափառ Հարության ճրագալույցի այս երեկոյան, եկեք մտովի փոխադրվենք մոտավորապէս երկու հազար տարի ետ Երուսաղեմ, ուր յողաբեր կանանց հետ ականատես վկաները լինենք Հիսուսի կենսատու Հարության փաստին: Ինչպէս Ավետարանն է վկայում՝ յողաբեր կանայք, կիրակի առափուտյան շատ վաղ գնում են Հիսուսի գերեզմանը այցելելու, նրա մարմինը, համաձայն տեղական ընդունված սովորության, խնկով օծելու և կտավով պատելու:

Նրանք երկյուղով և զարմանքով նկատում են, որ վիմափոր դամբանի դուռը բաց է. մտածում են, թե արդյոք ո՞վ է իրենցից առաջ եկել ու գլորել դամբանի ծանր քարը: Ներսում չեն գտնում Հիսուսի մարմինը: Ահաբեկված՝ վազում են դէպի Երուսաղեմ՝ եղելությունը Հիսուսի աշակերտներին հայտնելու համար: Պետրոս և Հովհաննէս առաքյալները շտապ գալիս են

գերեզման և երբ ներս են մտնում, այնտեղ նկատում են Հիսուսի գլխի վարջամակը ծալված և այլ կտավների հետ մի կողմի վրա դրված: Տեսնում են նաև կանգնած երկու հրեշտակների՝ մեկը սնարի և մյուսը ոտքի կողմը: Նրանք հայտնում են եղելությունը՝ ասելով. «Ինչո՞ւ եք ողջին փնտրում մեռելների մեջ. այստեղ չէ, որովհետև հարություն առաւ»:

Այս գոտեպնդող հայտնությունից հետո Ավետարանը մի շատ գեղեցիկ պատկեր է բացում մեր աչքերի առաջ. Մարիամ Մագդաղենացին, առանձինն, գերեզմանատան պարտեզում հուսահատ ու մտամոլոր ման էր գալիս՝ մտածելով, թե ո՞վ կարող էր գիշերով Հիսուսի մարմինը դամբանից գողանալ: Այդ պահին մի ձեռք թեթև դիպչում է նրա ուսին, և Մարիամը ետ դառնալով ու կարծելով, թե այն պարտիզպանն է, լացակումած և աղերսելով հարցնում է նրան. «Իմ Տերը գերեզմանում չէ, արդյոք չե՞ք ասի, թե ո՞ր տարան նրան, որպէսզի գնամ և օծեմ նրա մարմինը»: Հավանաբար Մարիամը, շատ էր հուզված, այդ պատճառով էլ չճանաչեց իր Տիրոջը: Հիսուս նրան ասում է. «Մարիամ: Մարիամը սթափվում է և ճանաչելով Տիրոջ ձայնը

նը ցնծությամբ գոչում է «Վարդապետ»։ Նա տեսնում և ճանաչում է հարուցյալ Փրկչին։ Հիսուս ինքն է բացահայտում իր ինքնությունը նրան և պատվիրում, որ գնա հայտնի իր աշակերտներին, որ շուտով միանալու է նրանց։

Արդյոք մեր կյանքի և բնության պատկերը, որ ամեն տարի կրկնվում է, մնան չէ՞ Քրիստոսի Հարության խորհրդին։ Այժմ մենք բոլորս կարող ենք վկայել, որ մեռն անցավ, եկավ գարունը, մեռյալ բնությունը զարթոնեց իր քնից, ծառերը ծաղկեցին, դաշտերը զարդարվեցին կանաչ մարգախոտներով, անվակները քաղցր խոխոջով սկսեցին հոսել, ծիծեռնակները պանդխտությունից վերադարձան իրենց նախկին բները, դաշտերում գեղեցիկ ծաղիկներ, հովիտներում շուշաններ բացվեցին, և բնությունը վերստին հարյալ մեռելությունից, թոթափեց մահվան միջը, ոտքի ելավ ու կենսայի ժպտաց։

Մի քանի օր հետո ապրիլի 24-ն է գալու, հալ ժողովրդի մեծ Գողգոթայի հիշատակի օրը։ Մենք բոլորս միանաբար ուխտի ենք գնալու Ծիծեռնակաբերդի Եղեռնի հուշակոթողին՝ աղոթելու և մեր նահատակների հիշատակը հարգելու համար։ Նրանք մեռան վասն հայրենյաց, որպեսզի հալ ժողովուրդը ապրի։ Նրանք գերեզմաններ չունեցան և չունեն, որովհետև նրանք հարություն առան մահվանից մեր ժողովրդի և մեր Հայաստանի հետ։ Նրանք պատռեցին իրենց պատանքները և ապրում են մեզ հետ ու մեր մեջ հավիտյան։ Նրանք մահվեցին Ավետարանում հիշատակված պարարտ հողի մեջ ընկնող և

մեռնող ցորենի հատիկին, որ բազմապատկվում է երեսունով, վաթսունով և հարյուրով։

Միրելի հավատացյալներ, քրիստոնյայի համար Քրիստոսի հրաշափառ Հարության խորհուրդը անհամեմատ ավելի խորն է, քան մեր կյանքի կամ բնության վերազարթոնքի ու նահատակների ոգեղեն ներկայության գաղափարները։ Իր նմանությամբ Քրիստոս հարություն է տալու իր հավատավոր հոտի անդամներին, ինչպես մեր Եկեղեցու «Հավատո հանգանակ»-ում միջտապես կրկնվում է. «Ի յարութիւն մեռելոց...»։

Քրիստոսի Հարության գաղափարը հանդիսանում է քրիստոնեական վարդապետության հիմքն ու խարիսխը։ Առանց Հարության հույսի, առանց անդենական կյանքի և վերջին դատաստանի վարդապետության, քրիստոնեությունը չպիտի կարողանար խորապես արմատավորվել բազմամիլիոն մարդկանց հոգիներից ներս։

Պողոս առաքյալը՝ քրիստոնեական Եկեղեցու մեծ ջատագովը, իրավամբ ասում է. Եթե Քրիստոս հարություն առած չլիներ, մեր քարոզությունը և ձեր հավատքը իզուր պիտի կորչեին (Ա. Կորնթ. ԺԵ 14)։

Հրաշափառ Հարության այս երեկոյան, յուրաքեր սուրբ կանանց մման մենք էլ Քրիստոսի աստվածային փառքով լցված՝ փառաբանենք հարուցյալ Փրկչին և հոգեվոր խնդությամբ իրար Հարության ավետիսը տանք՝ ասելով. «Քրիստոս յարեալ ի մեռելոց» և «Թրհմեալ է Յարութիւնն Քրիստոսի»։ ամեն։

